

Kakastaréj

Még hogy nincs magyar gasztrotörténet! Akkor a Kakastaréj mi csoda? Hiszen a szerzők, Fehér Béla író és Gálffy Zsuzsanna levéltáros etnográfusokat, nyelvészeket, történészeket megszégyenítő alaposággal beszél a magyar konyha múltjáról, olyan művelődéstörténeti ismeretanyagot görgetve, hogy nem egyszer nehéz a szépírói esszét a néprajzi tanulmánytól megkülönböztetni.

Hála a témáknak (és a páratlan képanyagnak), a kötet mindvégig olvasóbarát marad, hiszen kit ne érdekelne a halászlé, az Újházi-vagy a Jókai-leves, a palócleves, a „székelygulyás” története, nem is szólva szakácskönyvkiadásunk kalandos kezdeteiről, elfelejtett hírességekről, mint Görög Rezső vagy Vizvári Mariska, a maguk korában híres főzőasszonyokról,

mint Bálóné és Onozóné (mindketten szegediek).

A szerzők a kötet terjedelmének egyötödét a Dobos-rejtély kibogozásának szentelik, ami embert próbáló feladat. Tudom, mert magam is megkíséreltem végigolvasni Dobos C. József gót betűs német esszékötetét, feltárni magánéletének meghökkenítő fordulatait, bizonyítani, hogy hírhedt tortája is meg híres szakácskönyve is plágium eredménye, de beletört a bicskám. Gálffy Zsuzsanna most becsülendő szívóssággal átrágtatta magát a gót betűtengeren (érdekes, Fehér Bélát nem tudom ebben a szerepkörben elképzelni), de kallódó remekművet ő sem fedezett fel.

A Kakastaréj számos gasztrotörténeti tévedést korrigál, rávilágít rejtett összefüggésekre, nagyszerű recepteket közöl, miközben (szerény véleményem szerint) el is hin-

ti néhány vitának a magját, de hát a konyha (és a története) olyan, mint maga az élet, folyton változik, új arcát mutatja, ahányszor egy-egy újabb adat előkerül. Aki pedig ennél is mélyebb összefüggésekre kíváncsi, boncolgathatja a részletes jegyzet- és képanyagot, amely felér egy önálló gasztronómiai bibliográfiával.

VJ

Fehér Béla – Gálffy Zsuzsanna:
Kakastaréj – Írások a magyar konyháról
Kortárs Kiadó, 2023